

HLAVNÍ ZÁSADY ORGANISACE, PLÁNOVÁNÍ A VEDENÍ OBRANNÉ OPERACE VŠEVOJSKOVOU ARMÁDOU V SOUDOBÝCH PODMÍNKÁCH

Úvod

Soudobé vedení útočných operací nepřítelem je charakterisováno kromě všeobecně známých operačně taktických zásad mohutným úderem atomovými prostředky v době přípravy útočné operace. Tyto údery jsou vedeny především na atomové základny obránce a na nejdůležitější prostory jeho obrany, jejichž zničením (umlčením) se naruší souvislost obrany. Tím si útočník vytváří výhodné podmínky pro úspěšné provedení průlomu.

Při zahájení útočné operace používá nepřítel mohutného a hromadného úderu atomovými zbraněmi na hlavní pásmo obrany, aby si po jeho překonání umožnil průlom dalších obranných pásem a postavení v hloubce obrany z chodu. V taktické i operační hloubce používá nepřítel výsadek, které mají umožnit snadné a rychlé rozvíjení útočné operace do celé operační hloubky.

K zabezpečení pružnosti a odolnosti obrany je nutné nepřetržitě sledovat vývoj a změny v zásadách vedení útočných operací nepřítelem v soudobých podmínkách (průlom na několika směrech, průlom z chodu bez zaujetí výchozího položení, změny směru hlavního úderu, použití nových zbraní a p.).

Při provádění obranných operací bude proto nutné

- členit obranu do velké hloubky,
- vytvářet silné druhé a třetí sledy a rozptýleně je rozmisťovat,
- přípravu obranné operace provádět v nejkratší době,
- v průběhu přípravy a vedení obranné operace zabezpečit nepřetržitě a neselhávající velení a spojení se všemi svazky, armádními zálohami (sledy) a skupinami,
- vytvářet vhodné podmínky pro vedení aktivní obrany v taktické a operační hloubce,
- protiúderu provádět hlavně soustředěnými mohutnými údery mechanizovaných svazků.

Soudobý způsob vedení obranných operací vyžaduje proto některé změny v organizaci vlastní obrany (obránných pásem a postavení), ve vedení protiúderů a v otázkách velení. Článek je proto zaměřen jen na řešení těchto hlavních otázek.

I. Úloha a místo vševojskové armády v obranné operaci

Vševojsková armáda plní svůj úkol v obranné operaci v rámci frontu. Úkol armády je dán úlohou a místem v operačním učlenění frontu.

V obranné operaci frontu může být vševojsková armáda

- v prvním sledu nebo
- v druhém sledu.

Vševojsková armáda v prvním sledu je odpovědná za obranu taktické hloubky obrany a za vytvoření příznivých podmínek pro provedení protiúderu nebo protiútoků velitelem frontu.

Armáda v prvním sledu frontu plní proto i nadále jednu z nejdůleži-

těžších úloh frontu — odrazit nebo rozložit a zeslabit první nejmohutnější úder nepřítele. Dalším úkolem armády bude buď samostatně nebo v součinnosti se sousedy, po případě s druhým sledem frontu protiúderem obklíčit a zničit proniklého nepřítele. Na činnosti armády prvního sledu bude mnohdy záviset úspěšné provedení frontové obranné operace. K splnění tohoto těžkého úkolu bude nutné armádu prvního sledu úměrně zesílit posilovými prostředky všech druhů vojsk a vybavit větším počtem divisi než armádu druhého sledu. K zabezpečení vysoké aktivity obrany a zničení velkých proniklých sil nepřítele bude výhodné bránit důležitý operační směr několika armádami.

Ve zvláštních případech (ochrana boků útočných uskupení skupiny frontu a p.) může plnit vševojsková armáda obranný úkol samostatně.

Vševojsková armáda v druhém sledu frontu bude mít za úkol na důležitém operačním směru buď zesílit nebo části sil zabezpečit vševojskovou armádu prvního sledu při provádění protiúderu, samostatně nebo v součinnosti s armádami prvního sledu provést frontový protiúder, po případě přejít do protiútoků. V některých případech, zvláště prolomí-li nepřítel obranu velkými silami, může jí být použito k obraně na několika směrech frontových obranných pásem.

Armáda druhého sledu frontu bude mít zpravidla menší počet divisi než armáda prvního sledu.

Počet divisi může být 4—5—6. Úderná síla této armády bude i vzhledem k menšímu počtu divisi dostačující, protože se na směr frontového protiúderu připojí též část sil armády prvního sledu, v jejímž obranném pásmu je protiúder prováděn.

Složení armády druhého sledu frontu, počet a druh divisi závisí na zámyslu a cíli frontové operace.

Vzhledem k předurčení armády druhého sledu (provádět protiúder, po případě přejít s ostatními armádami do protiútoků) bude výhodnější mít v této armádě větší počet mechanisovaných a tankových divisi.

Možné složení armády druhého sledu

- 1 sd, 2 md, 1 td (4 divise),
- 2 sd, 2 md, 1 td (5 divisi),
- 2 sd, 2 md, 2 td (6 divisi)

jeví se výhodné pro úspěšné splnění úkolů armády druhého sledu. V tomto složení je armádě druhého sledu zabezpečena rychlost, velká úderná síla, aniž tím utrpí schopnost přejít na některém úseku dočasně do obrany (zabezpečení boků protiúderného uskupení, vytvoření vnitřní fronty obklíčení a p.).

Vševojsková armáda v prvním sledu frontu může přehrazovat hlavní směr nebo podružný směr předpokládaného nepřátelského úderu. Na úloze a místu bude záviset i šířka obranného pásma a její zesílení.

Na směr předpokládaného hlavního úderu nepřítele může vševojsková armáda bránit pásmo široké 50 až 80 km a má být zesílena tak, aby dosáhla těchto norem živé síly a bojové techniky:

divise prvního sledu na 15 až 25 km,

25 až 30 dělostřeleckých hlavní ze zakrytých palebných postavení na 1 km fronty,

30 až 35 protitankových hlavních na 1 km fronty na směr hlavního úderu nepřítele,

20 až 25 protiletadlových hlavních na 1 km na důležitém směru,

3 až 4 ženijní roty na 1 km fronty.

Uvedené normy jsou odlišné od norem používaných doposud. Tuto odlišnost možno však zdůvodnit jednak obvyklými palebnými požadavky v obraně, jednak novými bojovými prostředky a novými takticko-technickými koncepcemi útoku i obrany.

Nejdůležitější z nich jsou:

1. V obranném pásmu armády dřívějšího složení o devíti divisích, 60 až 100 km širokém, dosáhlo se operační hustoty: divise na 6,6 až 11,1 km.

Při navrhované organizaci armády o 7 divisích v obranném pásmu 50 až 80 km širokém dosáhne se operační hustoty: divise na 7,1 až 11,1 km.

V operační hustotě armády nebude tedy podstatného rozdílu.

Širší obranné pásmo pro divisi 15 až 25 km místo 12 až 15 km je diktované požadavkem, aby druhý (třetí) sled armády i zálohy byly silnější, než tomu bylo dříve. Do prvního sledu armády k obraně hlavního pásma obrany bude nutno vyčleňovat obvykle jen 3 divise, ostatní 4 divise ponechat v hloubce obrany armády. Hlavní důvod je ten, že útočník při použití zbraní hromadného ničení na hlavní pásmo obrany je schopen umlčet úsek průlomů v celé hloubce hlavního pásma obrany a rychle proniká do hloubky obrany. Manévr větších sil umístěných na hlavním pásmu obrany podél fronty bude obtížný a nebude možné ho včas uskutečnit. Proto bude výhodnější umístit většinu sil do hloubky obrany a těmito silami provádět manévr z hloubky k ohroženému úseku. Tento způsob je snadnější, rychlejší a účinnější. Lze předpokládat, že tato okolnost byla jedním z hlavních důvodů k zavedení mobilní obrany v americké armádě.

2. Menší hustota dělostřeleckých hlavních ze zakrytých palebných postavení je zdůvodněna především tím, že

a) kvalitativní i kvantitativní růst tankových hlavních v armádě nám umožňuje doplňovat palby dělostřelectva,

b) použití většího počtu atomových pum a atomových granátů ve prospěch obrany armády zmenšuje požadavek počtu dělostřeleckých hlavních,

c) rozšiřováním útočných pásem u protivníka zmenšuje se i počet cílů pro dělostřelectvo a konečně

d) hlubší učlenění dělostřelectva umožní v průběhu obranné operace podstatně zvýšit hustotu dělostřeleckých hlavních na ohroženém směru v průběhu obranné operace.

Vzhledem k těmto skutečnostem je možno říci, že průměrná hustota dělostřeleckých hlavních 25 až 30 na 1 km fronty v armádě v současných podmínkách postačí.

3. Hustota 30 až 35 protitankových hlavních na 1 km fronty na tankových směrech místo 35 až 40 protitankových hlavních v hloubce obrany armády je reálná proto, že Američané rozšiřují útočné pásmo divise na 8 km a někdy i více, čímž se sníží i hustota tanků na 1 km fronty. Navrhovaná hustota protitankových hlavních dostačí a kvantitativně odpovídá možnostem protitankového dělostřelectva zničit jednou hlavní dva až tři útočící tanky.

4. Použití velkého množství reaktivního letectva opatřeného nejmodernější výzbrojí vyžaduje zvětšit a zkvalitnit protiletadlové dělostřelectvo, a tak zpevnit protivzdušnou obranu. Toho lze dosáhnout

- zvětšením hustoty protiletadlových hlavních na 1 km fronty,
- zavedením protiletadlových řízených střel a protiletadlových raketometů,
- zvětšením ráží protiletadlového dělostřelectva a vhodnými organizačními změnami protiletadlového dělostřelectva v divisích, armádě a HV,
- zlepšením organizace a velení protiletadlových dělostřeleckých skupin.

Otázka protiletadlového dělostřelectva v obranné i útočné operaci armády vyžaduje podrobného studia. Předběžné výpočty potvrzují, že hustota 20 až 25 protiletadlových hlavních místo dosavadních 16 až 18 hlavních na 1 km fronty dostačí.

Na podružném směru nepřátelského úderu může vševojsková armáda bránit pásmo přes 100 km široké a bude zesílena podle potřeby a prostředků, které jsou k dispozici.

Divise může v tomto případě bránit pásmo široké do 40 km.

V soudobých podmínkách plní vševojskové armády prvního sledu frontu hlavní úkol v obranných operacích frontů a skupiny frontů.

Z těchto důvodů pro armádu prvního sledu, zvláště na směrech hlavního úderu nepřítele, musí být při organizaci a plánování obranné operace frontu vyčleněn dostatečný počet zbraní hromadného ničení a musí být učiněna všechna opatření k ochraně vojsk při použití atomových a jiných zbraní hromadného ničení nepřítelem.

II. Složení vševojskové armády a její možnosti

Soudobý způsob vedení operace a boje, vyznačující se velkou dynamikou, rychlými a častými změnami situace na frontě, vyžaduje novou organizaci a složení vševojskové armády. Základními předpoklady úspěšného plnění úkolu je dostatečná úderná síla a pohyblivost armády a odstranění zbytečných velitelských stupňů ztěžujících velení.

Těmto podmínkám vyhovuje vševojsková armáda složená z 5 až 7 divisí a z armádních organických svazků a útvarů bez stupně střeleckého sboru.

Možné složení vševojskové armády:

1. Divise:

4 sd + 3 md (7 divisí),

4 sd + 2 md (6 divisí),

3 sd + 2 md (5 divisí),

místo 1—2 md možno mít v armádě td.

2. Organické svazky a útvary:

— dělostřelecká divise:

2 kanónové dělostřelecké brigády po 2 dělostřeleckých oddílech 130mm K, 1 dělostřelecký oddíl 152mm KH, — po 3 bateriích po 6 dělech,

1 raketometná brigáda (1 dělostřelecký oddíl 130mm RM, 2 dělostřelecké oddíly 240mm RM, — po 3 bateriích po 6 RM),

celkem 162 hlavních;

- protitanková dělostřelecká brigáda:
 - 1 protitankový dělostřelecký pluk 85mm K o 6 bateriích po 6 dělech,
 - 2 protitankové dělostřelecké pluky 100mm K po 6 bateriích po 6 dělech, — celkem 108 hlavních;
- protiletadlová dělostřelecká divize:
 - 1 protiletadlový dělostřelecký pluk 57mm o 6 bateriích po 6 dělech,
 - 3 protiletadlové dělostřelecké pluky 85mm po 6 bateriích po 6 dělech, u VS divise 23 PLdvK 30mm,
 - celkem 167 hlavních;
- těžký tankosamohybný pluk:
 - (33 středních tanků a 44 ShD 152mm),
 - celkem 77 tanků a ShD;
- ženijní brigáda (zatarasovací prapor, dva ženijní pluky, jeden ženijní mechanisovaný prapor, jeden pontonový mostový prapor, jeden prapor silničních prací, jeden prapor přípravy materiálu), celkem 7 praporů;
- pontonový pluk (dva pontonové prapory, jeden mostní prapor), celkem 3 prapory;
- prapor ženijních strojů;
- ženijní opevňovací prapor;
- brigáda chemické ochrany (dva prapory chemické ochrany, jeden prapor pro odmořování terénu, jeden zadýmovací prapor, jedna rota pro odmořování výstroje);
- chemický prapor;
- prapor těžkých pěchotních ohňometů;
- rota lehkých pěchotních ohňometů;
- spojovací pluk a ostatní spojovací jednotky,
- armádní týlové útvary, ústavy a zařízení.

Vševojsková armáda ve složení 4 sd + 3 md (při zachování dosavadní organisace sd a md) s uvedenými armádními organickými prostředky bude mít tyto prostředky:

Svazky	Prapory	Děla a minomety	PT děla	PL děla	Tanky a ShD
4 sd + 3 md	63	1128	540	452	966*)
armádní org. prostř.	—	162	108	167	77
celkem	63	1290	648	619	1043

*) Bez tanků pzpr md a sd, velitelských a speciálních tanků a plukovních ShD 76mm.

Srovnání prostředků armády dřívějšího a nového složení

Armáda	Prapory	Děla a minomety	PT děla	PL děla	Tanky a ShD
Dřívějšího složení 3 ss (6 sd + 3 md)	81	1656	882*)	901	1175**)
Nového složení 4 sd + 3 md	63	1290	648	619	1043
Rozdíl	18	366	234	282	132

*) I se 126 plukovními ShD 76mm,

**) Viz poznámku u první tabulky.

Počítáme-li

- průměrnou šířku obranného pásma armády do 80 km, možno z tohoto pásma počítat do 30 km vhodných pro vedení hlavního úderu nepřítele;
- při zachování norem:
 - 30 děl a minometů na 1 km úseku pravděpodobného hlavního úderu nepřítele (15 hlavní/1 km na pasivním úseku),
 - 30 až 35 protitankových hlavní/1 km v tankovém terénu (do 30 km), na podružném směru dosáhnout hustoty 3 až 5 hlavní na 1 km fronty,
 - 25 protiletadlových hlavní/1 km na směru hlavního úderu (v celém obranném pásmu do 10 PL hlavní);
- celkem bude třeba — děl a minometů 1650,
 - protitankových hlavní 1050 a
 - protiletadlových hlavní 800.

Srovnání potřeby a úhrady dělostřeleckých hlavní

	Děla a minomety	PT děla	PL děla
Potřeba	1650	1050	800
úhrada	1290	648	619
nedostává se	360	402	181

Z uvedených propočtů vyplývá, že vševojskovou armádu pro obranu na předpokládaném směru hlavního úderu nepřítele nutno zesílit

- 1 dělostřeleckou divisi (ZHV) 342 hlavní,
- 2 až 3 protitankovými dělostřeleckými brigádami (108 hlavní) 216—324 hlavní,
- 1 až 2 těžkými tankosamohybnými pluky (77 tanků a ShD) 77—154 tanků a ShD,
- 1 protiletadlovou dělostřeleckou divisi (ZHV) 161 hlavní a
- 1 samostatným protiletadlovým dělostřeleckým plukem 100mm (ZHV) 42 hlavní.

Vzhledem k tomu, že velitel armády bude velet 5 až 7 divisím, skupinám a zálohám armády, bude nutné reorganisovat a doplnit armádní pojítka.

Vševojsková armáda nového složení bude mít dostatek divisí k splnění úkolu. Vynecháním stupně střeleckého sboru bude možno pružněji volit obrannou sestavu. K provedení armádního protiúderu budou k dispozici mechanisované, po případě tankové divise jako mohutný prostředek velitele vševojskové armády, který má všechny předpoklady k splnění stanoveného cíle. Aktuální se jeví též otázka zavedení jednotného typu divisí, čímž by se usnadnila práce velitele armády i štábu a zjednodušilo by se i materiálně technické zabezpečení armády.

Zesílení armády bude záviset na úloze a místu armády v obranné operaci frontu.

K zabezpečení manévru dělostřelectvem jeví se výhodné mít část dělostřelectva, hlavně protitankového a protiletadlového, na pásových vozidlech. K zabezpečení týlových útvarů, útavů a zařízení armády a dělostřeleckých svazků (divisí, brigád) proti úderům nepřátelského letectva bylo by vhodné vybavit je organickými protiletadlovými útvary.

III. Organizace a budování obranných pásem vševojskovou armádou

V armádní útočné operaci používá nepřítel při průlomu hlavního pásma obrany do 12 atomových pum, při průlomu druhého pásma obrany kolem 4 atomových pum nebo střel a při zasazení druhých sledů armádních sborů do 6 atomových pum nebo střel. Při průlomu taktické hloubky naší obrany možno tedy počítat při útoku jedné nepřátelské armády s použitím asi 22 atomových pum a střel.

Zasazení druhého sledu armády zabezpečuje nepřítel dalšími atomovými pumami a střelami.

Vzhledem k hromadnému použití atomových zbraní nepřítelem a k novému složení naší vševojskové armády je nutné provést některé změny při organizaci obranných pásem:

1. Hlavní pásmo obrany (HPO)

- a) buď vybudovat silnější, hlubší a odolnější do hloubky až 15 km a bránit je většinou sil nebo
- b) vybudovat slabší — méně hluboké do 10 až 12 km, s větším počtem ženijních zátarasů a bránit je jen částí sil.

Volba první nebo druhé varianty vybudování a obrany hlavního pásma obrany závisí na zámyslu velitele armády, na množství sil a prostředků, na důležitosti bráněného směru, na terénu a na čase, který je k dispozici pro organizaci a vybudování obrany.

Rozhodne-li se velitel armády položit hlavní důraz na obranu hlavního pásma obrany, bude nutné, aby je vybavil dostatečnými silami a prostředky. V tomto případě bude nutno stanovit divisím užší obranná pásma, avšak členit je do větší hloubky, t. j. až 15 km. Pro tento způsob organizace obrany může se rozhodnout velitel armády obvykle na předpokládaném směru hlavního úderu nepřítele, bude-li dostatek času a prostředků na ženijní vybudování obrany k ukrytí živé síly a bojové techniky před údery nepřátelských zbraní hromadného ničení a bude-li terén výhodný pro hluboké uclnění hlavního pásma obrany.

Výhody tohoto řešení jsou především v tom, že hlubším učeněním divisi prvního sledu je získána možnost k provedení manévru z hloubky a zvýšená aktivnost obrany divise. Zvětšení hloubky obrany hlavního pásma obrany o 3 km zpomalí rovněž postup útočníka a získaný čas (asi 1 hod.) zlepši podmínky provedení přesunu druhého sledu armády k protiúderu.

Pomalejší a delší postup útočníka umožňuje obránci dosáhnout větších účinků palby a způsobit nepříteli větší ztráty. Tato okolnost usnadní provedení protiúderu druhým sledem armády, obklíčení a zničení proniklého nepřítele.

Druhého způsobu budování hlavního pásma obrany do hloubky 12 km bude výhodné použít, rozhodne-li se velitel armády pro operační učenění armády s většinou sil v hloubce obrany.

Toto řešení bude výhodné, nebude-li dostatek času a vhodný terén pro dokonale vybudování hlavního pásma obrany, a bude-li mít nepřítel výhodné podmínky pro umlčení celé hloubky hlavního pásma obrany v úseku průlomu zbraněmi hromadného ničení. Za těchto okolností bude lépe obsadit hlavní pásmo obrany jen nejnужnějsími silami a hlavní síly mít v hloubce obrany k provádění protiúderů.

Zámysl velitele armády a jeho rozhodnutí buď k prvnímu nebo druhému způsobu organizace obrany umožňuje obránci udržet iniciativu ve svých rukou a ekonomicky využít sil a prostředků k odražení útočníka nebo k jeho zničení v hloubce obrany.

Bude-li hlavní pásmo obrany slaběji budováno a obsazováno, bude nutné dobře vybudovat druhé pásmo obrany a příčná postavení a vytvořit tak podmínky pro úspěšné přehrazení směru dalšího postupu útočníka a jeho zničení soustředěnými protiúderu.

Předsunutá postavení, budou-li k tomu podmínky, budovat i nadále, zvláště na směru předpokládaného hlavního úderu nepřítele.

2. Druhé pásmo obrany budovat a bránit podle zámyslu velitele frontu a armády pro obrannou operaci. Přední okraj druhého pásma obrany budovat v hloubce 20 až 25 km od předního okraje hlavního pásma obrany.

Vzhledem k dosud platným taktickým zásadám nepřítele prolamovat druhé pásmo obrany z chodu musí obránce připravit taková opatření, aby k průlomu z chodu nedošlo. Nepřítel v tomto případě bude nucen zasadit k průlomu druhého pásma obrany své další zálohy (sledy), čímž budou vytvořeny výhodné podmínky k provedení armádního protiúderu a k zničení proniklého nepřítele ještě v taktické hloubce obrany.

3. Další armádní pásmo obrany budovat jedno až dvě (třetí pásmo obrany, čtvrté pásmo obrany). Třetí pásmo budovat v hloubce do 50 km od předního okraje.

Šířky obranných pásem (úseků)

- divise 15 až 25 km (na široké frontě až 40 km),
- armáda 50 až 80 km na hlavním směru a na podružném směru 100 km i více.

Hloubky obranných pásem

- Hlavní pásmo obrany 10 až 12, někdy až 15 km.

— Druhé pásmo obrany a další pásma 10 až 12 km.

Taktická hloubka obrany do 35 km.

Celá hloubka obranných pásem armády do 80 až 100 km.

Možné schema obranných pásem vševojskové armády uvádím v příloze 1.

IV. Operační učlenění vševojskové armády

Vševojsková armáda může být v obraně učleněna ve 2 až 3 sledech.

Počet sledů v armádě závisí na zámyslu velitele frontu pro obrannou operaci a na rozhodnutí velitele armády.

Je-li v obranném pásmu armády plánován koncentrický protiúder druhého sledu frontu a armády, při čemž se počítá s obsazením třetího pásma obrany částí sil frontu, bude výhodné učlenit armádu do dvou sledů, při čemž druhý sled (3 až 4 divise) umístit za druhým pásmem obrany blíže k příčnému postavení nebo část na druhém pásmu obrany, odkud je plánován armádní protiúder.

Do tří sledů učlenit armádu bude nutno hlavně v tom případě, když v pásmu armády není plánován frontový protiúder a nutno počítat s případnou obranou třetího pásma obrany silami armády.

Učlenění armády do dvou až tří sledů závisí rovněž na jejich předvídaném použití při vedení obranné operace. Plánuje-li velitel armády položit hlavní úsilí obrany na druhé pásmo obrany a zničit nepřítele armádním protiúderem, je lépe vytvořit tři sledy. Rozhodne-li se velitel armády odrazit útočnicka pevnou obranou na hlavním pásmu obrany, může armádu učlenit jen do dvou sledů.

Do prvního sledu armády bude vyčleněna asi $\frac{1}{3}$ sil.

Schema možného operačního učlenění vševojskové armády v obraně (viz přílohu 2, 3 a 4).

První sled: 2 až 3 střelecké divise.

Vybuduje a brání hlavní pásmo obrany v celku podle dosud platných zásad. Útvary těchto divisí musí být schopny na rozkaz velitele armády vytvářet obranu i dále v hloubce nebo se připojit k protiztečím (protiúderům) druhého nebo třetího sledu armády.

K zabezpečení obrany hlavního pásma obrany budou střelecké divise příslušně zesíleny. Na směru hlavního úderu nepřítele zasáhne ve prospěch divisí prvního sledu většina prostředků velitele armády. Na podružném směru mohou zasáhnout prostředky velitele armády také, neboť jednotlivé zálohy armády budou zpravidla zdvojeny.

Druhý sled: 1 až 2 střelecké divise (mechanisované divise) umístěny v prostoru druhého armádního pásma obrany. Vybuduje a brání druhé pásmo obrany a příslušná příčná a mezilehlá postavení.

Zvláště odolně připraví obranu druhého pásma obrany na směru předpokládaného hlavního úderu nepřítele a dále výchozí prostor k provedení armádního protiúderu třetím sledem armády.

Spolu s částmi divisí prvního sledu vytvoří vhodné podmínky k provedení protiúderu a k zničení proniklého nepřítele.

Ve prospěch udržení tohoto pásma a příslušných postavení (příčných a mezilehlých) je třeba počítat se zásahem většiny armádních prostředků (skupin, záloh, sledů a p.).

Druhý sled na směru hlavního úderu nepřítele neprovádí zpravidla protizteč samostatně, jen ve zvláštních případech, bude ho třeba použít nejčastěji k udržení prostoru k provedení armádního protiúderu.

Třetí sled: 2 až 3 mechanisované divise.

Je určen hlavně k provádění armádního protiúderu a dále k vytvoření dostatečné hloubky obranných pásem armády.

Je umístěn v prostoru třetího pásma obrany.

Protiúder provádí zpravidla z prostoru mezi hlavním pásmem obrany a druhým pásmem obrany nebo z prostoru druhého pásma obrany nebo někdy v součinnosti s frontovým protiúderem z prostoru za druhým pásmem obrany. Protiúder provádí nejčastěji z chodu.

Protiúderové vševojskové armády budou sladěny s protiúderovými sousedních armád a protiúderovou frontou.

Současně vybuduje a připraví k obraně třetí a čtvrté pásmo obrany armády, aby v čas potřeby částí sil nebo i všemi svazky mohl bránit tato pásma.

Armádní dělostřelecké skupiny

Armádní dělostřelecká skupina bude vytvořena vždy na směru předpokládaného hlavního úderu nepřítele.

V případech, kdy v obranném pásmu armády budou dva možné operační směry, mohou být vytvořeny i dvě podskupiny armádní dělostřelecké skupiny, které působí přímo ve prospěch jednotlivých divisí.

Armádní protiletadlové dělostřelecké skupiny tvořit a používat jich podle nových zásad se zřetelem k vypuštění stupně sborových protiletadlových skupin a dále tvořit divisi protiletadlové skupiny.

Zálohy

Vzhledem k tomu, že armádě připadne úloha zabezpečit přímo jednotlivé divise při jejich obranném boji, bude účelné podle dané situace vytvořit po případě po dvou i více (2 až 3) zálohách příslušného druhu (DZ, DPTZ, TZ, POZ, CHZ, ŽZ a p.).

Tento požadavek se projeví hlavně v těch případech, kdy v obranném pásmu armády je možno očekávat úder nepřítele na více než jednom směru, a to zvláště tehdy, jsou-li tyto směry od sebe více vzdáleny.

Vševojsková záloha armády může být vyčleněna do hodnoty pluku až divise. Na začátku obranné operace bude někdy vyhovovat hodnota jednoho až dvou pluků, bude-li zasazen třetí sled armády, je třeba vyčlenit zálohu do hodnoty až jedné divise. Síla a počet záloh ostatních druhů vojsk bude záviset na dané situaci.

Umístění a použití armádních záloh vzhledem k zrušení stupně sbor musí být přizpůsobeno daným podmínkám.

Cílem použití armádních záloh v prvním údobí vedení obranné operace bude působit přímo ve prospěch jednotlivých divisí prvního sledu, proto musí být umístěny více vpředu.

Zvláště aktivní zálohy, jako jsou ADPTZ, ATZ, APOZ, ACHZ, budou zpravidla umísťovány v prostoru druhého pásma obrany, některé třeba i před tímto pásmem, aby mohly včas zasáhnout do prostorů použití nepřátelských zbraní hromadného ničení.

Zároveň bude nutno uchovat větší část záloh k zabezpečení provedení armádního protiúderu, který v soudobých podmínkách bude prováděn zpravidla z chodu.

Vytvořením dvou (po př. i více) záloh příslušného druhu, dále jejich vhodným umístěním a hlavně včasným použitím může velitel armády podle stanoveného zámyslu mít vliv na dosažení cíle obranné operace.

V. Použití zbraní hromadného ničení

Soudobé vedení obranné operace za nynějších opatření (reorganisace vševojskové armády) vyžaduje použití většího počtu zbraní hromadného ničení.

K zamezení nepřátelského útoku »z chodu« a s překvapením bude nutno napadnout nepřítele ještě v prostorech soustřeďování, ve vyčkávacích prostorech a na přístupech k naší obraně.

Toho lze nejlépe dosáhnout zbraněmi hromadného ničení, atomovými pumami, řízenými a neřízenými střelami typu R-1, R-11 a úderý letectva.

Tyto případy zpravidla organisuje a provádí velitel frontu. V některých případech bude tato činnost řízena a prováděna hlavním velitelstvím.

Při přípravě nepřítele k útoku na silně vybudovanou obranu (opevněný prostor, obranu opřenou o výhodný terén a p.), kdy nepřítel bude nucen rozvinout se před předním okrajem obrany, bude výhodné provést mohutnou atomovou, leteckou a dělostřeleckou protipřípravu se současným použitím ostatních zbraní hromadného ničení.

Zásady pro provedení protipřípravy bude třeba vhodně aplikovat na danou situaci.

Organisací a provedením protipřípravy bude pověřen velitel armády podle plánu velitele frontu.

Zbraní hromadného ničení při vedení obranného boje bude používáno podle vývoje situace.

Vzhledem k zmenšení palebných prostředků armády nového složení bude vhodné použít pro armádní obrannou operaci

- 10 až 12 atomových pum, z toho aspoň $\frac{1}{3}$ střední ráže,
- zesílit armádu alespoň 1 brigádou řízených střel typu R-1 nebo R-11 a 1 až 2 oddíly neřízených střel.

Z uvedeného počtu 10 až 12 atomových pum je možno počítat

- 3 až 4 atomové pumy k provedení protipřípravy,
- 3 až 4 atomové pumy k provedení protiúderu,
- 2 atomové pumy k úderu na zasazované zálohy nebo druhé sledy nepřítele,

2 atomové pumy jako zálohu pro ničení obkličového nepřítele.

Možné schema použití atomových zbraní — viz přílohu 5.

VI. Zásady organisace a plánování obranné operace

Zásada centrální organisace a plánování obranné operace vzniká zvláště při novém složení armády bez stupně střeleckého sboru. Štáb vševojskové armády musí připravit všechny podklady tak, aby štáby divisí mohly samostatně provést potřebná opatření k splnění daného úkolu.

Času, který byl získán vypuštěním stupně »střelecký sbor«, nutno využít ke zkrácení organizace a plánování obrany u armády a k důkladnějšímu organizování obranného boje divisemi.

Štáb vševojskové armády provádí plánování obranné operace a místo střeleckého sboru je odpověden i za organizaci obranného boje divisí.

Divise dostanou od štábu vševojskové armády jen ty údaje, které potřebují k plnění svého úkolu, při čemž nutno dbát utajení celkového zámyslu velitele armády.

Základní plánování použití zbraní hromadného ničení a leteckého zabezpečení provádí front s přihlédnutím k požadavkům velitele armády. Vševojsková armáda dostane potřebné údaje přímo od štábu frontu.

Velitel armády musí stanovit jednotlivým divisím konkrétní úkoly, odpovídající plánu obranné operace armády.

V obranné operaci je vhodné zpracovat tyto dokumenty:

1. plán obranné operace (graficky),
2. bojový rozkaz velitele armády, který obsahuje:
 - závěry o uskupení nepřítele (jen výjimečně, a to hlavně údaje, které svazky doposud neznají),
 - úkol armády, sousedů a rozhodnutí velitele,
 - úkoly podřízeným svazkům, rozhraní,
 - úkoly druhů vojsk a letectva,
 - velitelská stanoviště,
3. plán protipřípravy (graficky),
4. plán provedení protiúderu podle příslušných směrů s tabulkami (grafikony) přeskupení a přesunu a pořádkové služby (graficky),
5. plán PVO, PTO, operačního maskování (graficky),
6. plánovou tabulku součinnosti — schema (graficky),
7. nařízení pro spojení,
8. bojová nařízení pro ostatní bojové zabezpečení,
9. bojová hlášení a souhrnná operační hlášení,
10. po případě jiné potřebné dokumenty.

V plánu obranné operace, který je základním plánem, bude vhodné vyjádřit

a) na mapě

- nepřátelské uskupení v době sestavení plánu operace,
- ženijní vybudování obranných pásem a uskupení sil armády u svazků prvního sledu do stupně až prapor, dále podrobně sestavu a rozmístění armádních prostředků,
- upřesnění rozmístění praporek rajonů obrany, dělostřelecké skupiny PDS, DDS, ADS, DPLDS, APLDS,
- směry protiúderů druhého nebo třetího sledu armády (podle variant) os přesunů druhého nebo třetího sledu do výchozího prostoru protiúderu a jednotlivé čáry rozvinutí,
- směr protiúderu frontu, je-li plánován v obranném pásmu armády,
- plánované zásahy frontových prostředků (DPTZ, POZ a p.) v pásmu armády,
- zálohy a jejich plánované zásahy,
- zálohy divisí,
- velitelská stanoviště armády a divisí.

- b) V legendě (tabulkách) k plánu obranné operace je vhodné uvést
- rozdělení sil a prostředků svazkům,
 - možný operační poměr sil a hustotu při zahájení operace,
 - taktickou hustotu a možný poměr sil podle směru a předpokládaných protiúderů.

Do plánu obranné operace bude současně pojat i plán použití zbraní hromadného ničení.

Plán obranné operace armády se zpracovává v jednom výtisku, jeho operační část schvaluje velitel frontu.

Druhou část »Plány použití druhů vojsk« a třetí část »Plán organizace týlu, materiálního, technického a zdravotnického zabezpečení obranné operace« schvaluje velitel armády.

Plán obranné operace slouží jako podklad pro bojové rozkazy a nařízení vydávané jednotlivým divisím.

Divisím se vydávají

1. bojová nařízení (formou výpisu z bojového rozkazu velitele armády, obsahující jen ty údaje, které musí divise znát pro plnění svého úkolu),
2. výpis z plánu protipřípravy (bez označení AZ),
3. výpisy z plánů bojového zabezpečení,
4. nařízení pro spojení,
5. týlové nařízení a
6. přehled lhůtních bojových, smluvených a materiálních hlášení.

VII. Velení a spojení

Otázkám velení v armádě nového složení je třeba věnovat mimořádnou pozornost.

Velitel armády dřívějšího složení velel 3 střeleckým sborům a armádním zálohám. Nyní musí velet 6 až 7 divisím a armádním zálohám.

Velký počet svazků a útvarů podléhajících přímo veliteli armády klade zvýšené požadavky na velitele a na štáb vševojskové armády, který musí zabezpečit velení všem svazkům ve zkrácené lhůtě.

Štáb vševojskové armády může tento úkol splnit

- při dokonalém stupni bojové a politické přípravy celého štábu,
- rozsáhlejším vybavením nejmodernějšími pojítky (televisí, fototelegrafie, vrtulníky a p.),
- při odstranění dosavadního zastaralého způsobu utajení velení,
- při rozsáhlejším využití styčných a kontrolních orgánů,
- při dostatečné a vhodné iniciativě štábů podřízených svazků,
- při dostatečném a kvalitním personálním obsazení štábů, zvláště operačního oddělení a spojovacích orgánů.

Hlavní těžiště velení v obranné operaci je třeba položit na VS armády, které bude vhodné umístit hned za druhým pásmem obrany v hloubce asi 30 až 40 km, někdy i blíže (20 až 30 km).

Při soudobém složení armády a organizaci obrany není výhodné, aby velitel armády velel z VPS. VPS armády bylo by nutné umístit nejdále 4 až 6 km od předního okraje hlavního pásma obrany na směru předvídaného hlavního úderu nepřítele, tedy v prostoru, kam nepřítel povede ato-

mové údery. Dalším důvodem, proč velitel armády nebude velet z VPS, je skutečnost, že z VPS může pozorovat zpravidla jen malý úsek obranného pásma armády a podle svého pozorování jen těžko může posoudit situaci s operačního hlediska a provést náležité zásahy. Bude proto výhodnější velet z VS a na důležitých směrech dočasně zřizovat pozorovací stanoviště armády, obsadit je důstojníky štábu armády a vybavit je pojítky umožňujícími rychlé dodání zpráv na VS armády. Tato pozorovací stanoviště volit poblíž VPS divisi.

VS armády se umisťuje podle běžně platných zásad a podle zámyslu velitele armády pro obrannou operaci. Bude výhodné umístit VS armády tak, aby ho mohlo být využito i pro velení při armádním protiúderu. V některých případech, zvláště jsou-li v obranném pásmu dva výhodné směry pro vedení hlavního úderu nepřítelem, bude nutné budovat i pomocné VS.

Zásady pro zřizování ZVS a TVS — třeba přizpůsobit daným podmínkám. ZVS zřizovat za třetím pásmem obrany v hloubce 50 až 80 km, TVS ve vzdálenosti 60 až 80 km za předním okrajem hlavního pásma obrany. Otázka spojení vyžaduje zvláštního pojednání.

Pro vševojskovou armádu se jeví nutné provést tato opatření:

- vybavit armádu větším počtem organických pojítek, aby štáb armády mohl zabezpečit nepřetržité velení všem divisím a armádním prostředkům se zřetelem na zdvojování záloh,
- rozsáhle využívat směrových stanic,
- vybavit štáb armády a štáby divisi nejmodernější spojovací technikou (televisí, fototelegrafií a p.),
- vybavit styčné důstojníky (kontrolní orgány) vhodnými pojítky (televisí, vrtulníky a p.),
- využít ve zvýšené míře vrtulníků pro systém osobního spojení,
- školit velitele divisi důkladněji na stupeň armády, aby mohli samostatněji řešit úkoly a
- jiná další opatření vyplývající z požadavků velitelského, součinnostního, týlového a hlásného spojení vzhledem k potřebám operačním a k požadavkům soudobého vedení operací.

VIII. Vedení obranného boje (operace)

K zmaření zahájení útočné operace v případech, kdy nepřítel bude připravovat útok z chodu s překvapením, je nutno provést mohutný letecký a atomový úder do prostorů soustředění a vyčkávacích formou »protipřípravy ve velké hloubce«.

Tato činnost bude organisována a provedena péčí frontu za použití letectva a řízených střel.

V případech, kdy nepřítel bude nucen se rozvinout před předním okrajem vlastní obrany (silně vybudovaná obrana, opevněný prostor, terén výhodný pro obranu a p.), bude účelné provést mohutnou protipřípravu.

Dále bude nutné zároveň napadnout silnými leteckými údery (atomovými zbraněmi a ostatními zbraněmi hromadného ničení) také druhé sledy nepřítele, aby nemohl nahradit ztráty po provedení protipřípravy u prvního útočného sledu.

Ve zvláštních případech, hlavně bylo-li dosaženo mohutných účinků

při protipřípravě a je-li k zmaření vyražení útoku nepřítele nutné zmocnit se výhodného prostoru před předním okrajem vlastní obrany, může být proveden i úder do prostoru protipřípravy. Tento úder lze provést buď střeleckou divisí z druhého sledu armády (jsou-li na druhém pásmu obrany 2 střelecké divise) nebo mechanisovanou divisí z třetího sledu armády.

Uvedená činnost vyžaduje však zvláštních opatření, plánování a přípravy a musí být schválena velitelem frontu.

Boj o hlavní pásmo obrany

Boj o hlavní pásmo obrany vedou velitelé divisí.

Velitel armády zasahuje svými prostředky podle požadavků velitelů divisí a svého uvážení s důrazem na směr hlavního úderu nepřítele a do prostorů, z kterých předpokládá provedení armádního protiúderu.

Divisi na podružném (samostatném) směru je nutno dostatečně zesílit, aby mohla vést boj i samostatně.

Vyčleněním až dvou záloh z příslušných druhů vojsk může velitel armády uplatňovat vliv na vedení obranného boje divisí na několika směrech a do větší hloubky.

Na směru hlavního úderu nepřítele řídí boj střeleckých divisí osobně velitel armády. Na podružném směru zástupce velitele armády. Náčelník štábu musí zabezpečit zásah druhých (třetích) sledů, skupin a zásah na ohrožené směry podle pokynů velitele armády.

Samostatně provádět plukovní a divisní protizteče bude možno větší- nou jen na těch směrech, kde nepřítel nepoužil atomových zbraní a kde nevede hlavní úder. Je výhodné provádět divisní protizteče podle rozhodnutí velitelů divisí, neboť se tím zvýší aktivnost obrany. Velitel armády nebude mít při soudobém rychlém vývoji situace možnost znát tak dokonale okolnosti vedoucí k rozhodnutí velitele divise. Provedení protizteče druhým sledem divise (zpravidla jedním střeleckým plukem) nebude mít rovněž podstatný význam pro vývoj situace v celé armádě. Jen ve výjimečných případech nařídí velitel armády veliteli divise předem, jak má použít svého druhého sledu. Jinak mohou velitelé divisí provádět svým druhým sledem (zálohou) protizteče bez předchozího svolení velitele armády. Provedení protizteče a její výsledek hlásí velitel divise veliteli armády bojovým hlášením.

Protizteče (plukovní a divisní) musí být vždy plánovány. Vlastní provedení protizteče bude záviset na dané situaci a na rozhodnutí velitele divise.

Hlavní pásmo obrany může plnit i obdobný úkol, který je svěřován zabezpečovacímu pásmu. V tomto případě hlavní úsilí obrany bude spočívat na druhém pásmu obrany, aby byly vytvořeny výhodné podmínky k provedení protiúderu třetím sledem armády a k zničení proniklých hlavních sil protivníka.

Boj o druhé pásmo obrany

Za udržení druhého pásma obrany odpovídá velitel armády.

Soudobé vedení útočného boje protivníka vyžaduje, aby toto pásmo bylo bezpodmínečně udrženo a tak byly vytvořeny podmínky k provedení armádního protiúderu.

Proto v mnohých případech bude výhodnější použít na tomto pásmu dvou divisí. Tím bude zabezpečeno provedení manévru třetím sledem armády při provádění armádního protiúderu.

Úloha druhého pásma obrany vzrůstá zvláště v těch případech, kdy hlavní pásmo obrany bude plnit funkci podobnou zabezpečovacímu pásmu. Divise určená k obraně druhého pásma obrany může v mnohých případech na tomto obranném pásmu předem zaujmout obranu.

Provedení armádního protiúderu

Silný druhý nebo třetí sled armády utvořený z 2 až 3 mechanisovaných divisí dává nejlepší předpoklady pro úspěšné provedení armádního protiúderu přímo z chodu.

Mohutné a hromadné použití tanků zpravidla na jednom směru, za silného atomového, leteckého a dělostřeleckého zabezpečení umožní rychlé obnovení taktické souvislosti obrany, obklíčení a zničení proniklého nepřítele.

Aby mohl být armádní protiúder úspěšně proveden, musí být bezpečně udrženo druhé pásmo obrany a příslušná příčná postavení a čáry rozvinutí pro protiúder. Tento úkol mohou výhodně splnit střelecké divise, které brání tato pásma a postavení.

Sestava protiúderného uskupení může být různá. Jsou-li v druhém nebo třetím sledu tři mechanisované divise, může být proveden protiúder se všemi divisemi v jednom sledu nebo ve dvou sledech. Hlavními důvody pro sestavu armády ve dvou nebo v jednom sledu budou situace nepřítelé, terén a hloubka protiúderu.

Bude-li protiúder veden do větší hloubky, bude nepřítel disponovat ještě silnějšími zálohami a směr protiúderu pro rozvinutí tří divisí do šířky nebude výhodný, bude nutno učlenit protiúderné uskupení do dvou sledů. V opačných případech bude zase výhodné mít při protiúderu jen jeden sled. I v tom případě však je nutné, aby si velitel armády vytvořil zálohy, především tankovou a protitankovou, kterými by mohl mít vliv na boj v průběhu protiúderu. V případech, kdy ve třetím sledu armády budou jen dvě mechanisované divise, bude protiúder proveden zpravidla v jednom sledu.

Zesílení a podpora protiúderného uskupení bude provedena podle zásad zesilování a zabezpečení svazků jako v útočném boji.

Protiúdernému uskupení velí přímo velitel armády.

K zabezpečení provedení protiúderu je účelné vyčlenit nejméně 3 až 4 atomové pumy. Tím bude zabezpečeno, že protiúder bude proveden úspěšně. Použití atomových pum bude nejmohutnějším prostředkem velitele armády, kterým bude mít vliv na provedení protiúderu.

Ostatní zásady pro provádění a zabezpečení protiúderu je třeba přizpůsobit daným podmínkám.

Výhoda uskupení tří mechanisovaných divisí — jako protiúderného uskupení — dává lepší předpoklady i pro případné provedení čelního protiúderu a pro vytvoření uskupení k ničení obklíčovaného nepřítele již v průběhu protiúderu.

Při současné organizaci střeleckých a mechanisovaných divisí bude nutné, aby při protiúderu na směru hlavního úderu byly mechanisované divise a na křídlech střelecké divise. Střeleckou divisí (je-li v úderném

uskupení jen jedna) dávat na to křídlo, proti kterému s největší pravděpodobností povede nepřítel protizteč. Tento požadavek má vliv na účelné rozmístění střeleckých a mechanisovaných divisí již v přípravném období. Při plánování dvou nebo tří možných variant protiúderu bude velmi těžké účelně umístit různé typy divisí pro všechny varianty. Tu se nám nejvýrazněji projevuje potřeba organisace divise jednotného typu.

Schema provedení protiúderu viz v příloze 6.

Otázku operačního a bojového zabezpečení při provádění obranných operací je třeba přizpůsobit daným podmínkám.

Závěr

Soudobé zásady vedení útočných operací nepřítelem za použití zbraní hromadného ničení kladou mimořádné požadavky na pružnost a aktivnost obrany a mají přímý vliv na organisaci, plánování a vedení obranné operace vševojskovou armádou.

V těchto podmínkách se jeví výhodné

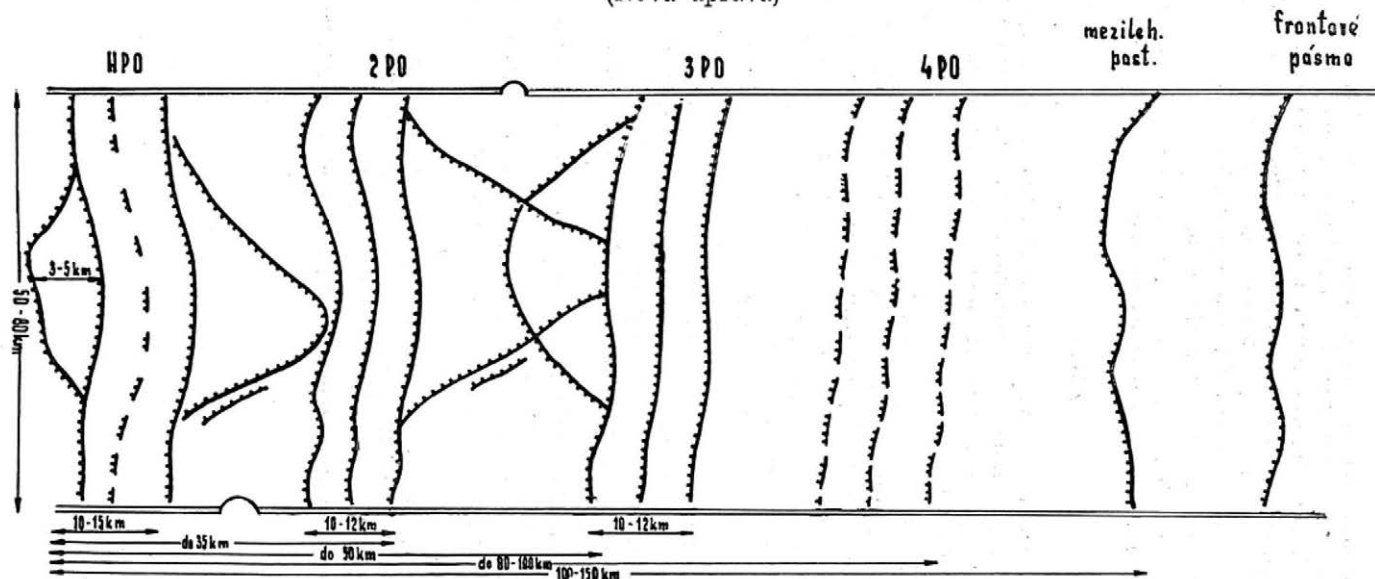
- vševojskovou armádu organisovat ve složení 5 až 7 divisí (z toho 2 až 3 mechanisované nebo tankové) bez stupně střeleckého sboru,
- zesílit organické prostředky armády tak, aby po přiměřeném zesílení velitelem frontu byla schopna plnit úkoly v obraně a vytvořit potřebné taktické hustoty všech druhů vojsk,
- upustit od šablonovitosti v budování obrany a organisovat ji vždy podle zámyslu velitele frontu a armády tak, aby byl nepřítel buď odražen nebo zničen protiúderem v hloubce obrany,
- zvýšit počet atomových pum pro armádní obrannou operaci na 10 až 12 a armádu zesilovat řízenými i neřízenými střelami,
- šířku obranného pásma armády na důležitém směru zúžit na 50 až 80 km,
- operační učlenění armády vytvářet podle situace a podle zámyslu velitele armády ve dvou nebo třech sledech,
- zdokonalit sdělovací techniku, vybavit armádu neselhávajícími pojítky a tak zabezpečit nepřetržité velení v období přípravy i vedení obranné operace.

Toto pojednání, v němž byly rozebrány jen hlavní zásady organisace, plánování a vedení armádní obranné operace, má být základem pro další podrobné rozpracování tohoto tak aktuálního tematu.

Zpracovali: plukovník J. Tóth, podplukovník R. Dostál, plukovník J. Baláž, plukovník J. Rak.

SCHEMA OBRANY VŠEVOJSKOVÉ ARMÁDY

(Nová úprava)

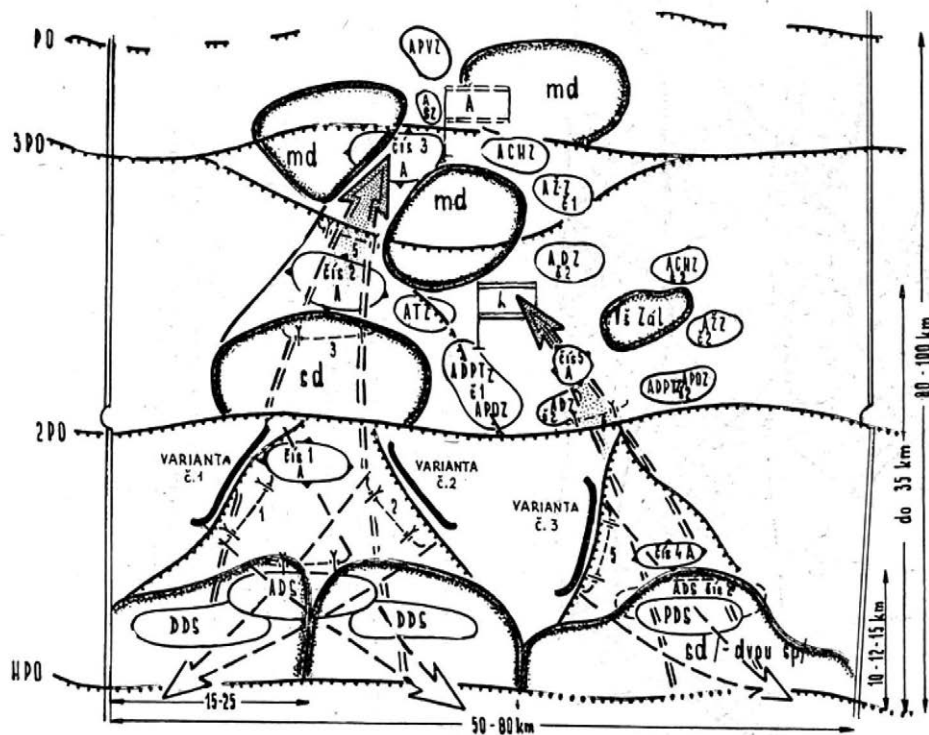
Návrh na novou úpravu

1. Armáda připraví: HPO, 2 PO, 3 PO, po případě 4 PO.
2. HPO — budovat dvojím způsobem: a) jako dosud — silně vybudovat a obsadit, nebo b) vybudovat slaběji pro případ slabšího obsazení (uchránění živé síly a bojové techniky před hromadným použitím ZHN) a naopak vybudovat silněji 2 PO a tak vytvořit výhodné podmínky pro provedení protiúderu.
3. 2 PO budovat mohutněji, odolnější — aby nepřítel byl na něm skutečně zastaven a **nemohl »proniknout z chodu«**.
4. Ženíjní úpravu mezilehlých postavení a přiček budovat se zaměřením vytvořit podmínky pro provádění protiúderu.

SCHEMA OPERAČNÍHO UČLENĚNÍ VŠEVOJSKOVÉ ARMÁDY V OBRANĚ

Příloha 2

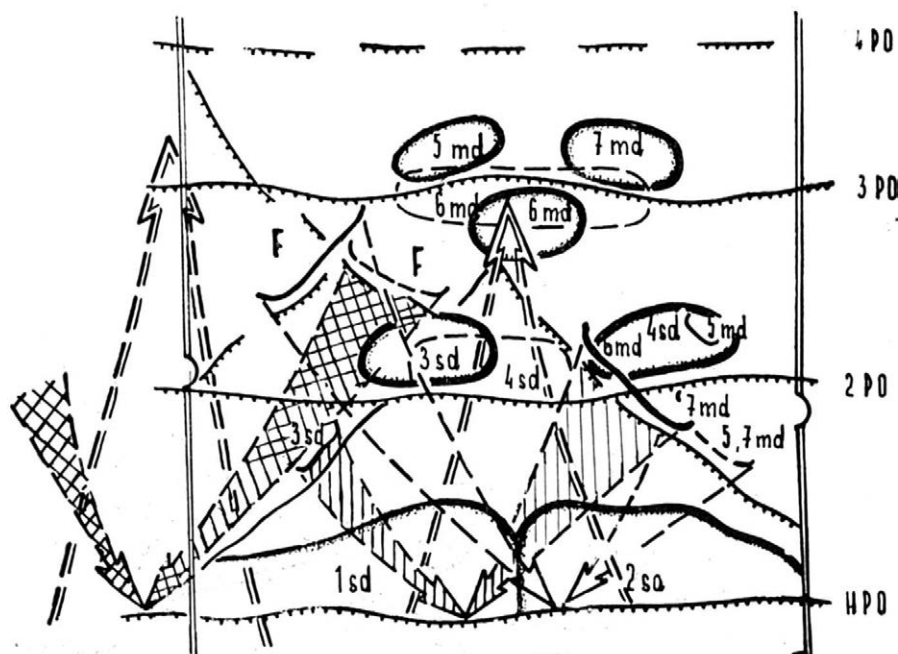
Předpoklad: — čtyři sd
tři md
— armáda brání dva směry

Učlenění armády:

- Do prvního sledu dvě až tři divise.
- V hloubce obrany čtyři až pět divisi.
- Armádní zálohy do prostoru mezi 2 PO a mezi 3 PO, blíže k 2 PO; zdvojit.
- ADPTZ, ATZ, APOZ, po případě do prostoru 2 PO, někdy i před 2 PO.
- ADS — vždy na směru možného hlavního úderu nepřítele, po případě vytvořit i 2 (3) podskupiny.
- Střeleckou divisi na podružném směru vhodně zesílit, vybavit po případě i pro samostatné vedení obranné operace.

SCHEMA OPERAČNÍHO UČLENĚNÍ VŠEVOJSKOVÉ ARMÁDY

Předpoklad: armáda v složení: čtyři sd
tři md

Druhý sled: — dvě sd připraveny k obraně 2 PO, po případě jednou divísi k obraně 2 PO a jednou divísi k provedení armádního protiúderu v součinnosti s třetím sledem armády.

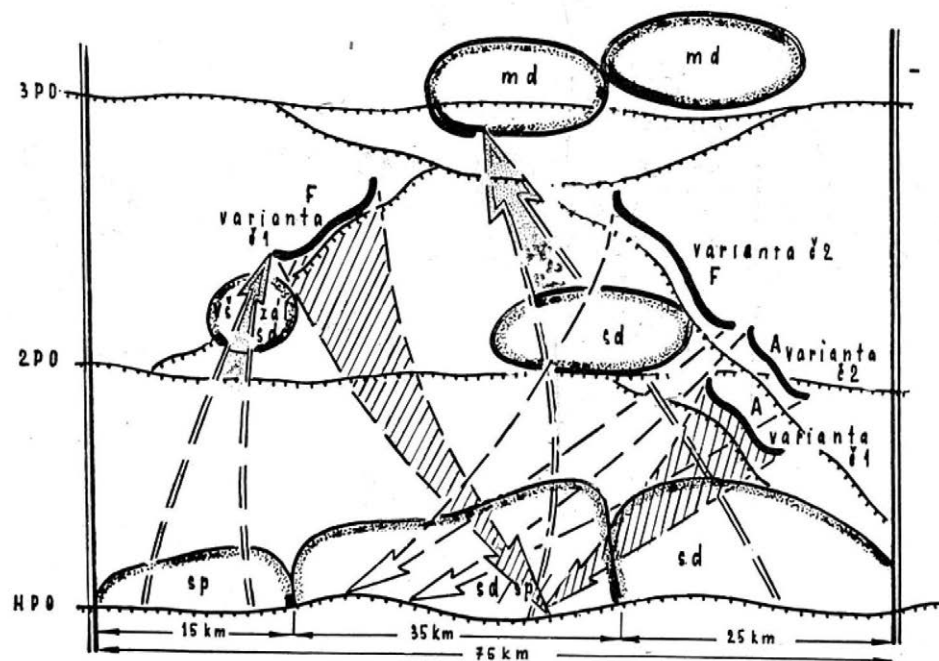
Třetí sled: — připravit a provést protiúder se všemi divisemi buď na jednom směru, nebo sbíhavé protiúder v součinnosti s částí sil druhého sledu;

— jednou divísi bránit mezilehlé, nebo 3 PO a dvěma divisemi provést protiúder v součinnosti s druhým sledem / frontu, nebo provést protiúder v součinnosti s armádním protiúderem sousední armády, vede-li nepřítel hlavní úder na rozhraní armád.

SCHEMA OPERAČNÍHO UČLENĚNÍ VŠEVOJSKOVÉ ARMÁDY (návrh)

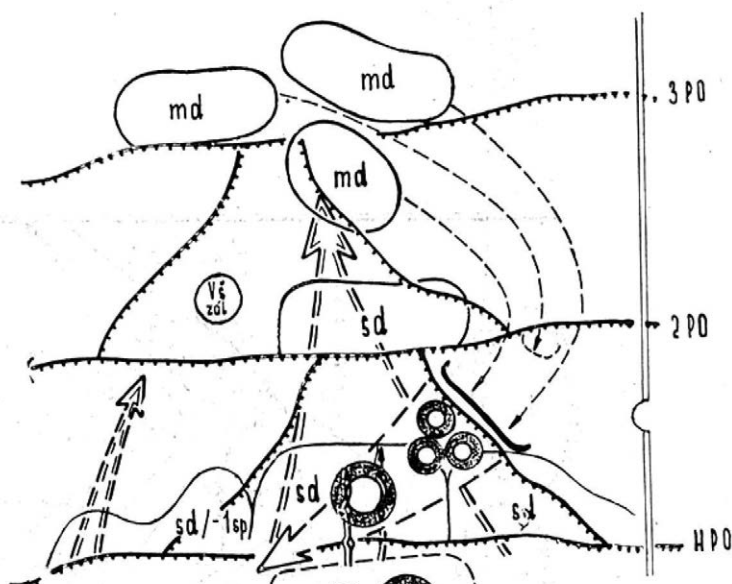
Předpoklad: armáda v složení: čtyři sd
dvě md

brání jeden důležitý operační směr

— Velitel frontu plánuje v pásmu armády provést frontový protiúder, kterého se má zúčastnit armáda dvěma divisemi.

SCHEMA POUŽITÍ ATOMOVÝCH ZBRANÍ (návrh)

Použití ZHN:

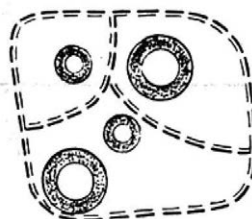
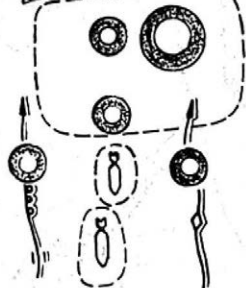
Celkem pro armádu:
10—12 atomových pum
+ chem. zbraně

Prostor protipřípravy

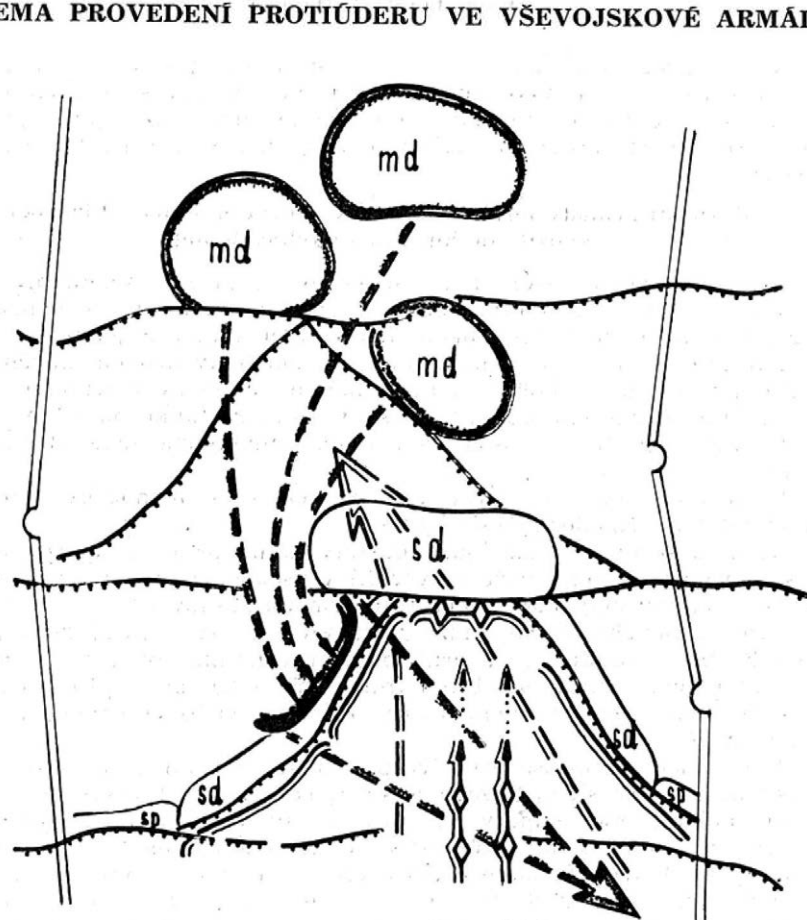
Zálohy (druhé sledy)

Z toho AZ použít:

- 3—4 při soustřeďování
(nebo protipříprava
v hloubce nebo před
HPO)
- 3—4 na provedení proti-
úderu
- 1—2 na zálohy při za-
sazování
- 2 na ničení obklíče-
ného nepřítele

**Prostor soustřeďování
nepřátelských vojsk**
(vyčkávací prostory)
atomové údery provede
front svými prostředky.
»Protipříprava ve velké
hloubce«.

Předpoklad:

- sd brání příčná postavení a 2 PO
- tři md z 3 PO provedou protiúder buď v jednom sledu nebo ve dvou sledech, zpravidla z chodu
- protiúderné skupině velí přímo velitel armády
- k protiúderu se připojí sd prvního sledu — částí svých sil k ochraně boků protiúderné skupiny
- protiúder podporován — podle dané situace
- provádění protiúderu samostatně, v součinnosti se sousedními armádami nebo s protiúderem frontu